

30.9.2024 20. helluntain jälkeisen viikon maanantai

Päivän epistola

”Siksi, rakkaat ystävät, niin kuin olette aina totelleet minua, kun olen ollut luonanne, totelkaa vielä enemmän nyt, kun olen poissa: tehkää peläten ja vavisten työtä pelastuaksenne. Jumala saa teissä aikaan sen, että tahdotte tehdä ja myös teette niin kuin on hänen hyvä tarkoituksensa. Tehkää kaikki nurisematta ja empimättä, jotta olisitte moitteettomia ja puhtaita, Jumalan lapsia tämän kieroutuneen ja turmeltuneen sukukunnan keskellä. Te loistatte siinä kuin tähdet taivaalla, kun pidätte esillä elämän sanaa, ja minä voin Kristuksen tulemisen päivänä ylpeillä siitä, että en ole turhan vuoksi ponnistellut ja nähnyt vaivaa.” (Fil. 2: 12 – 16)

Tekstimme alussa apostoli Paavali vahvistaa sitä yhteyttä, mikä hänellä ja filippiläisillä on, vaikka hän onkin fyysisesti poissa. Filippiläisten tulee edelleen toimia hänen antamiensa ohjeiden mukaan. ”Tehkää peläten ja vavisten” on peräisin Vanhasta testamentista ja Paavalilla se kuvaa ihmisen nöyrää asennetta toista ihmistä kohtaan (vrt. 1. Kor. 2: 3, 2. Kor. 7: 15; Ef. 6: 15). ”Työtä pelastuaksenne” kertoo sen päämäärän, mihin tällaisella asennoitumisella pyritään.

”Jumala saa teissä aikaan sen” osoittaa, että Jumalan toiminta ihmisessä korvaa Paavalin poissaolon. ”Tahdotte tehdä ja myös teette niin kuin on hänen hyvä tarkoituksensa.” Tämä teksti on vaikeaselkoinen. Tekstiyhteys voisi tarkoittaa myös, että kyse on ihmisten hyvästä tarkoituksesta muita ihmisiä kohtaan eikä niinkään Jumalan hyvästä tarkoituksesta meitä kohtaan.

”Tehkää kaikki nurisematta ja empimättä” viittaa Israelin kansan vaellukseen pois Egyptin orjuudesta, jolloin kansa nurisi Moosesta vastaan (2. Moos. 15 – 17; 4. Moos 14 – 17). Paavali tuo filippiläisten mieleen ongelmat, joita Mooseksella oli johtaessaan israelilaisia, osoittaakseen, millaista kuuliaisuutta filippiläisillä tulisi olla häneen.

”Nuhteettomia Jumalan lapsia” on vastakohta ”kelvottomalle, kierolle ja katalalle sukupolvelle, jotka ovat kansansa häpeätahra” (vrt. 5. Moos. 32: 5). Paavali kuvaa tässä ihannetta, joka ei toteutunut Mooseksen aikana. ”Te loistatte siinä” paljastaa kristittyjen tehtävän: heidän on tuotava esille ja elettävä todeksi evankeliumi, jotta pimentynyt maailma näkisi heidät ja evankeliumin sanoman: ”pidätte esillä elämän sanaa. Tämä on oleellinen osa kristittyjen matkalla kohti pelastusta. ”Kristuksen tulemisen päivä” tarkoittaa Kristuksen toista tulemistä ja Jumalan valtakunnan lopullista toteutumista.

Päivän evankeliumi

”Mutta te rikkaat – voi teitä! Te olette jo onnenne saaneet. Voi teitä, jotka nyt olette kylläiset! Te näette vielä nälkää. Voi teitä, jotka nyt nauratte! Te saatte surra ja itkeä. ”Voi teitä, kun kaikki ihmiset puhuvat teistä hyvää! Samoinhan tekivät heidän isänsä väärille profetoille. ”Mutta teille, jotka minua kuulette, minä sanon: Rakastakaa vihamiehiänne, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat. Siunatakaa niitä, jotka teitä kiroavat, rukoilkaa niiden puolesta, jotka parjaavat teitä. Jos joku lyö sinua poskelle, tarjoa toinenkin poski. Jos joku vie sinulta viitan, anna hänen ottaa paitakin. Anna jokaiselle, joka sinulta pyytää, äläkä vaadi takaisin siltä, joka sinulta jotakin vie.” (Luuk. 6: 24 – 30)

Ennen tätä evankeliumijaksoa ovat Luukkaan autuudenlauseet, jotka luettiin viime perjantaina. Niissä Luukas kertoo, ketkä ovat Jumalan köyhiä ja autaita eli onnellisia. Nyt kuullut ”voi teitä -lauseet” kertovat, ketkä eivät kuulu Jumalan köyhiin. Ne ovat luonteeltaan uhkauksia. Niiden tarkoitus on houkutella ihmisiä uudistumaan. Niissä ei moitita erilaisia yhteiskuntaluokkia. Ne on osoitettu niille, jotka vasta aloittavat matkaansa Jeesuksen opetuslapsina. Niissä muistutetaan varakkaampia ihmisiä, että heidän yltäkylläinen, huolista vapaa elämänsä, kestää vain hetken aikaa. Sitä verrataan ikuisesti kestävään Jumalan valtakunnan aikaan, missä ei ole mitään puutetta. Vähän myöhemmin (Luuk. 6: 34 – 38) Luukas osoittaa, että he voivat tulla Jumalan köyhiksi tulemalla osalliseksi todellisten Jumalan köyhien kanssa.

”Mutta teille, jotka minua kuulette” ovat Luukkaan sanoja näille mahdollisille varakkaille opetuslapsille. Tätä seuraava teksti soveltavaa jo äskeisiä voi-lauseita. Se vastaa Luukkaan autuuden lauseiden viimeistä osaa, jossa kerrotaan ajasta, jolloin kristittyjä vainotaan. Luukas vie lähimmäisen rakkauden äärimmäiselle tasolle. Vainoajiin tulee suhtautua rakkaudella. Vihamiehiä tulee rakastaa, kiroajia siunata, parjaajien puolesta rukoilla. Jopa itsepuolustus torjutaan: ”Jos joku lyö sinua poskelle, tarjoa toinenkin poski.” Luukas esittää, että pyytäjälle on annettava eikä tule vaatia mitään takaisin.